

ÖĞRETMENLERİN YETKİNLİK DÜZEYLERİNİN TESPİTİ

DETERMINATION OF TEACHERS' QUALIFICATION LEVELS

Halil İbrahim BÜLBÜL¹, Şükrü ORUÇ², İzzet DOĞAN³, Yavuz DEĞİRMENCİOĞLU⁴

Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

22.09.2022

Kabul Tarihi

22.09.2022

Anahtar Kelimeler

Okul,
Öğretmen,
Yetkinlik

Özet

Hiç kuşkusuz insanın toplumla bütünleşmesinde ve toplumu çağının ilerisine taşımasında öğretmenin yeri çok önemlidir. Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan öğretmenler, programın kullanıcısı ve değerlendirisidir. Kişisel ve mesleki birçok özelliğe sahip olması gereken öğretmenler, eğitim-öğretim faaliyetlerini amaçlarına uygun olarak yürütebilme konusunda kendilerini yeterli hissetmelidirler. Çalışmada 182 öğretmenle anket uygulaması yapılmıştır. Katılımcılara Öğretmen Yetkinliği anketi uygulanmıştır. SPSS 26.0 paket programıyla yapılan anket sonuçlarına göre öğretmenlerin demografik özellikleriyle yetkinlik düzeyleri arasında bir ilişki saptanmamıştır.

ArticleInfo

Received

22.09.2022

Accepted

22.09.2022

Keywords

School,
Teacher,
Competence.

Abstract

Undoubtedly, the role of the teacher is very important in the integration of people with the society and in carrying the society forward. Teachers, who are an integral part of education, are the users and evaluators of the program. Teachers, who should have many personal and professional characteristics, should feel competent to carry out educational activities in accordance with their aims. In the study, a questionnaire was applied to 182 teachers. A Teacher Competency Questionnaire was applied to the participants. According to the results of the survey conducted with the SPSS 26.0 package program, no relationship was found between the demographic characteristics of the teachers and their level of competence.

1. GİRİŞ

Birey, dış eğitim (iş başında eğitim, lisans ve ileri düzey kurslar) yoluyla beceriler kazandıkça, bu becerilerin edinilmesini etkili bir şekilde etkileyen, öz yeterlik kavramına sahip öz yeterlilik inançları da geliştirmelidir. Öz-yeterliği yüksek bireyler, dış güçleri kolaylıkla absorbe eder. Dışarıdan edinilen beceriler yeterlik inançlarını geliştirebilir. Birbirleriyle iletişim kurarlar. Öz-yeterliğe inanan bir öğretmen bilgi, beceri, tutum ve yeteneklerini kendini motive ederek en üst düzeyde uygulayabilir ve bu şekilde çocuğun eğitiminin temellerini iddialı bir şekilde atabilir (MEB, 2008).

¹Nazmi Duhani İlkokulu, İstanbul, e-mail: arkashalil@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6940-9427 (Corresponding Author)

²Altay Çeşme İlkokulu, İstanbul, e-mail: sukru.oruc@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-3657-2743

³Altay Çeşme İlkokulu, İstanbul, e-mail: dogan.izzet@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7056-3245

⁴Hasan Şadoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İstanbul, e-mail: yavuzdeg1971@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-5531-6673

Gelecek nesillere yönelik eğitim hizmetleri, ülkenin geleceğine yapılan en önemli yatırımlardan biridir. Eğitim hem kişisel hem de toplumsal faydalar sağlar. Eğitim performansının artmasının nedenlerinden biri de eğitim kurumlarının ve eğitim personelinin eğitim hedeflerine ulaşmada daha verimli olması ve niteliklerinin daha yüksek olmasıdır (Bakioğlu, 2016: 18).

Eğitim sistemi en alt kademedен en üst kademeye kadar özel kurumlardan oluşmaktadır. Örgütlenme ve örgütlü yaşam insanoğlu için vazgeçilmez gerekliliklerdir. İnsanlar; Geçmişin ve geleceğin bazı biyolojik, fiziksel ve psikolojik sınırları vardır. Bu sınırlamaların üstesinden gelmek için kişi başkalarıyla iş birliği yapmalıdır. Çünkü engellerin aşılmasının nadiren bireysel çabayla başarıldığını söyleyebiliriz (Bayrak, 2008: 16).

Amaca yönelik eğitim programları ve programları; toplumsal hayatı düzene sokmak, hayatı kolaylaştırmak, bilimsel ilerlemeyi desteklemek, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme ve değişimlere ayak uydurabilecek bireyleri donatmak. Bu işi yapan kişi öncelikle bir öğretmendir. Öğretmen birçok şeyin yanı sıra öğretimi tasarlayan, öğrenme ortamını şekillendiren, aktif öğrenmeyi sağlayan rolü üstlenen, eğitim-öğretim sürecini yöneten ve değerlendirme rolünü üstlenen kişidir (Yaşar, 2008: 113).

Öğretmen; Rol model olma, dürüstlük ve tarafsızlık, haysiyet, güven, nezaket, saygı ve aşırılıklardan kaçınma, iletişim, ortak hedefler, eylemlerde hedef belirleme, yürütme rolünü planlama, sınıf müfredatı geliştirme, yönetsel becerilerin ölçülmesi ve analizi gibi kişisel davranışların yanı sıra uygulamalar. Öğretmenin profesyonellik düzeyinin yüksek olması, eğitim faaliyetlerinin etkililiğini etkileyecektir. Her şeyden önce, öğretmenlerin sahip olması gereken genel ve uzmanlık alan bilgilerini belirlemek önemlidir. Akabinde bu potansiyel alanlara ulaşmak için iş öncesi ve işbaşı eğitim programları tasarlanmalıdır. Eğitimin dinamik bir süreç olduğu düşünüldüğünde, öğretmenin nitelikleri de sürekli iyileştirmeyi hedeflemelidir. Yeni nesli geleceğe hazırlamak için eğitimden ve öğretmenlerden beklentiler artık eskisi gibi değil. Sürekli öğrenen, sürekli araştıran, sorgulayan, düşünen, inisiyatif alan, yaratıcı düşünen, problem çözücüler yaratan öğretmenlere ihtiyaç vardır. Okuldaki her çalışan bir zincirin halkası gibidir ve bir okul ancak en kötü öğretmeni kadar iyidir. Bu nedenle, öğretmen mesleki gelişimi önemlidir, ancak; İyileştirmenin amacı öğrencilerin öğrenmesi olduğundan okulun gelişimi de eşit derecede önemlidir. Hizmet içi eğitim, bireysel olarak öğretmenler için mesleki gelişim fırsatları sağlasa da okul gelişimini garanti etmez.

Eğitim ideolojisindeki değişim bağlamında toplum-eğitim ilişkisi, toplumun sosyal stratejilerini ve eğitim anlayışlarını yeniden şekillendirmektedir (Boyacı, 2011: 3).

Toplumsal yapılar hızla değişiyor. Bu hızlı değişimler, eğitim sistemlerini ve bu sistemlerin sorumlularını değişime zorlamaktadır. Değişen dünyaya ayak uydurmak, eğitimde sürekli inovasyonu gerektirmektedir. Bu durum geleneksel öğretme-öğrenme rollerinden farklı bir öğretmen rolü gerektirir. Bu faktörler öğretmenin farklı yönlerini yansıtır. Çağdaş gelişmelere ayak uyduran, oldukça etkili eğitim programları için öğretmenlerin çok yönlü becerilere sahip olması gerekir (Çelik, 2003: 69).

Çağdaş eğitimin hedefi; bireyin fiziksel, zihinsel, dilsel ve psikososyal gelişimini destekler (Ceyhan, 2011: 15). Son yıllarda örgüt kültürü çalışmalarına yönelik hızlı adımlar atılmaktadır. Örgütsel performans ve uygulamalar üzerine araştırmalar yapılmış ve bunlar örgütsel değişim için kullanılmıştır (Kantek ve ark, 2010: 37).

Okul bir eğitim ve kültür kurumu olarak kabul edilir. Okul, kültürel bilgilerin işlenmesinde ve aktarılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Toplum için okullar, aile ve sosyal çevre dışındaki kültür aktarımında en etkili kurumlardır (Deveci, 2008: 31). Kültürün etkileyici ve dönüştürücü bir rolü vardır. Küreselleşmenin ortasında, birçok gazeteci ülke değiştiriyor. Kültürel araştırmalarda keşfedilen konulara dayalı olarak yeni teoriler keşfedildi; kitle kültürü, popüler kültür, tüketim kültürü, örgüt kültürü üzerine araştırmalar yapılmıştır (Şişman, 2007: 37).

Seçildikten sonra, öğretmen okulun kültürüne maruz kalacaktır. Kültürü etkiler, onu etkiler. O da zaman içinde değişim yaşar. Okul kurulurken önemli faktörlerden biri de okulun kültürüdür. Okul kültürü, okuldaki bireylerin duygularının, kurallarının, etkileşimlerinin, etkinliklerinin, beklentilerinin, algılarının, inançlarının, tutumlarının ve değerlerinin şekillenmesinde dikkate değer bir role sahiptir (Taymaz, 2003: 146). Bu durumda hocam; milli eğitim politikasının uygulayıcısıdır, sonuçlarını uygulamada bu politikaya yön verecek şekilde kullanır ve eğitim çalışmasından yararlanır. Başka bir deyişle öğretim, eğitim için sosyal, kültürel, bilimsel ve teknolojik bir bağlama sahiptir; Alanındaki bilgi ve becerilere ilişkin uzmanlık bilgisine dayalı, akademik öğrenme ve mesleki formasyon gerektiren profesyonel bir meslektir (Sünbül, 2003: 271).

1.1. Yetkinlik

Yetkinlik kavramı ilk olarak Bandura tarafından "Self Efficay: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change" kitabında kullanılmıştır. 1986'da Bandura, sosyal bilişsel teorisinde bu

kavramı çerçeveledi ve bu çalışmayı 1997'deki "Öz Yeterlilik: Kontrol Egzersizi" projesine dahil etti. Bu çalışmada, yetkinliği, diğer sosyal bilişsel faktörlerle ilişkili olarak kişinin başarısını ve esenliğini düzenleyen bir süreç olarak ele almıştır (Pajares, 1997: 157).

Yetkinlik kavramı ilk olarak 1977 yılında Albert Bandura tarafından ortaya atılmıştır. Niyet, belirli bir görevi yerine getirmek için gerekli olan etkinliklerde başarılı olma ve organize olma becerisine ilişkin bireyin kendi yargısı olarak tanımlanmaktadır (Bandura, 1997: 201).

Bandura'ya göre yeterlilik, kişinin gücünü etkili bir şekilde kullanma yeteneğini içerir. Bandura'ya (1997) göre yeterlikler, bireyde davranışların ifade edilmesinde ve yeni davranışların oluşturulmasında oldukça önemlidir (Ekici, 2008: 84).

Becerilerle ilgili çalışmalar incelendiğinde, genellikle ilk araştırmaların korku, kaygı, depresyon, stres, sağlık, ağrı yönetimi, bağımlılıklar, örneğin sigara, alkol ve uyuşturucudan kurtulma, aşırı yeme bozuklukları ve spor (Güneş, 2011: 135).

Pajares (1997), eğitim bilimlerinde çaba inançları üzerine yapılan araştırmaları üç temaya ayırmıştır. Bunlar; (1) bireylerin yeterlik inançları ile akademik başarı ve performansları arasındaki ilişki, (2) yeterlik inançlarının bireylerin eğitim ve kariyer seçimleri üzerindeki etkisi, (3) öğretmenlerin etkililik hakkındaki inançları ile öğretim süreçleri arasındaki ilişkidir.

1.2. Öğretmen Yetkinliği

Öğretmenlerin sınıfta etkili bir şekilde performans gösterme becerisi; işi, öğrencileri, kendisi ve hatta birinin nasıl yetiştirilmesi gerektiği hakkındaki inançlarıyla ilgili. Bu anlamda, öğretmenlerin kendi yetenekleri, yani kendi yeterlilikleri hakkındaki yargıları, sınıf uygulamalarının doğasını ve bakış açısını anlamada çok önemli kabul edilir. Çünkü öğretmenin yeteneği ve bilgi düzeyinin etkili sınıf yönetiminde önemli bir değişken olduğu düşünülmektedir (Atıcı, 2001: 196). Öğretmenin yeterliliği, öğretmenlerin mesleki eğitimlerini aldıkları yıllardan başlayarak meslek hayatını da kapsayan bir süreçte sürekli gelişmektedir (Baloğlu ve Karadağ, 2008: 578).

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim ortamında yetkinlik denildiğinde potansiyel güçlendiriciler arasında ilk aklı gelen paydaş elbette ki öğretmenlerdir. Çünkü öğretmenler, sistemin kalbinde yer alan, hemen hemen tüm paydaşları ilgilendiren ve eğitim-öğretim süreçlerinin sonuçlarından sorumlu olan önemli bir pozisyonu doldurmaktadır. Bu anlamda öğretmen yetkinliği veya niteliğinin sistem genelinde doğrudan veya dolaylı olarak yansıtıldığı söylenebilir.

Çeşitli araştırmalar da öğretmen yetkinliğinin önemini vurgulamıştır. Ampirik kanıtlar, öğretmen yetkinliğinin önemli sayıda öğrencinin okuma ve matematik başarısında önemli bir fark yarattığını göstermektedir. Ayrıca ortalama akademik performans üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırma kapsamında öğretmenlerin yetkinlik düzeyleri araştırılmıştır. Öğretmenlerin yetkinlikleriyle demografik özellikleri arasında bir ilişkinin olup olmadığının tespit edilmesi çalışmanın amacıdır.

1.5. Problem Cümlesi

Öğretmenlerin yetkinlik düzeyleri ile demografik özellikleriyle arasında anlamlı ilişki var mı?

1.6. Alt Problemler

1. Öğretmen yetkinliği yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Öğretmen yetkinliği cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Öğretmen yetkinliği medeni duruma göre farklılık gösterir mi?
4. Öğretmen yetkinliği öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Öğretmen yetkinliği çalışılan okulda görev yapma süresine göre farklılık gösterir mi?
6. Öğretmen yetkinliği mesleki kıdem süresine göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Öğretmen yetkinliğinin demografik özelliklerle ilişkisinin tespit edilmesini amaçlayan bu çalışmada yöntem olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modele göre iki değişken arasındaki ilişkinin niteliği ortaya konmaktadır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, 2022 - 2023 eğitim - öğretim yılında İstanbul ili Maltepe ilçesindeki ilkokullarda görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Çalışma grubunda 182 öğretmen yer almıştır. Tablo 1’de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın	Erkek		
	f	f	f	%
	126	56	182	100

Tablo 1 incelendiğinde 126 kadın katılımcı, 56 erkek katılımcı olmak üzere toplam 182 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Öğretmen Yetkinliği Ölçeği: Öğretmen Yetkinlik Ölçeği, orjinal hali olan İngilizce'den Özkahraman (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. İlk olarak İngilizce'den Türkçe'ye çevirisi yapılmış ve Türkçe form yeniden özgün dil olan İngilizce'ye çevrilmiştir. Çeviri ve yeniden çeviri aşamaları farklı bireylerce yapılmıştır. Her iki dili de iyi bilen, öğretmen eğitimi ve test geliştirme hakkında bilgi sahibi olan bireylerden oluşmasına dikkat edilmiştir. Sonrası aşamada özgün form, Türkçe form ve geri çeviri formu beş kişilik bir uzman grubun değerlendirmesine sunulmuştur. Uzmanların eleştiri ve görüşleri doğrultusunda maddeler üzerinde gerekli değişiklikler ve düzenlemeler yapılmıştır ve form uygulamaya hazır hale gelmiştir. 2011-2012 eğitim öğretim yılında İstanbul İli Tuzla ve Pendik ilçesinde bulunan 274 ortaöğretim öğretmeni üzerinde ölçek uygulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlık güvenirliliği Cronbach alfa hesaplaması ile belirlenmiştir (Özkahraman, 2012: 23).

2.4. Veri Toplama Süreci

Anket formu öğretmenlere Google Form ile iletilmiş ve yanıtlar alınmıştır.

2.5. Veri Analizi

Çalışmada SPSS 26.0 programı kullanılmış ve analizler Anova ve T-testi ile gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen Yetkinliğinin Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	t	p
Öğretmen Yetkinliği	25-35	24	4,3403	,63935	3,439	,034
	36-45	90	4,1231	,58929		
	46-60	68	3,9559	,70409		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliği puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen Yetkinliğinin Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
Öğretmen Yetkinliği	Kadın	126	4,0403	,60486	-1,531	,216
	Erkek	56	4,1994	,73404		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliği puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen Yetkinliğinin Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
Öğretmen Yetkinliği	Bekar	42	4,1746	,63726	,971	,713
	Evli	140	4,0637	,65316		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliği puanının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5.Öğretmen Yetkinliğinin Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Öğrenim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Öğretmen Yetkinliği	Lisans	141	4,0851	,66930	-,161	,322
	Yüksek Lisans	41	4,1037	,58357		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliği puanının eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin çalışılan okulda görev yapma farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen Yetkinliğinin Çalışılan Okulda Görev Yapma Süresi Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
Öğretmen Yetkinliği	1-5 yıl	99	4,1742	,57070	3,309	,039
	6-10 yıl	38	3,8640	,69193		
	11-20 yıl	32	4,1042	,73659		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliğinin çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Öğretmen yetkinliğinin mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmen Yetkinliğinin Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
Öğretmen Yetkinliği	1-6 yıl	10	4,4667	,79271	3,729	,026
	7-11 yıl	46	4,2101	,58154		
	12-19 yıl	109	3,9885	,66902		

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliğinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Yeterlik öğretiminde bilgi, beceri, anlayış, değer ve tutumlar programın başarılı bir şekilde tamamlanmasını kolaylaştırabilir. Öğretmen yeterliliği algıları farklı ulusal bağlamlarda farklı davranabilir çünkü öğretmenlik bir meslekten daha fazlasıdır, değerler veya fikirlerle ilgilidir ve toplumla ilgilidir.

Analiz sonuçlarına göre öğretmen yetkinliği puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Tanrıkulu (2008), “İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Yetkinlik Duygusunu Etkileyen Etkenlerin Öğretmen Algılarına Göre Değerlendirilmesi” çalışmasında katılımcıların yaşlarıyla yetkinlikleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Öğretmen yetkinliği puanının cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Kıpık (2015)’in “Kimya Programlarının Yürütülmesinde Öğretmen Yeterliliklerinin ve Altyapı Sorunlarının Belirlenmesi” başlıklı doktora çalışmasında öğretmenlerin yeterlik algısı ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Kalafat (2012)’in yapmış olduğu “Ortaöğretim Öğretmenlerinin Kişilik Özelliklerinin Öğretmen Yeterliliklerine Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” isimli doktora çalışmasında öğretmenlerin cinsiyetleri ile öğretmen yeterlilikleri arasında kadın öğretmenler lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Yani yapılan ankete verilen puanlara göre kadın öğretmenler kendilerini erkek öğretmenlere göre daha yeterli bulmuşlardır.

Öğretmen yetkinliği puanının medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmen yetkinliği puanının eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmen yetkinliğinin çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Şişman (2011) yaptığı çalışmada öğretmen yetkinliği ile eğitim durumları arasında anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Öğretmen yetkinliğinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Yaptığımız çalışma sonucunun tersine Terekeci (2010) yapmış olduğu araştırmada 21-25 yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin ve 16-20 yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin 0-5 yıl kıdem düzeyindeki öğretmenlere göre rehberlik uygulamalarında kendilerini daha yeterli olarak algıladıkları bulunmuştur.

4.1. Öneriler

Çalışma kapsamında öğretmenlerin yetkinlik düzeylerinin tespit edilmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden anket uygulamasına başvurulmuştur. Bundan sonraki çalışmalarda nitel yöntem ile yarı yapılandırılmış mülakat uygulaması yapılırsa daha derin sonuçlara ulaşılabilir.

Çalışmada öğretmenler üzerinden bir araştırma yapılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda okul yöneticileri de yer alırsa daha geniş veriler elde edilecektir.

Öğretmenlerin yetkinlik düzeylerinin artırılması için çeşitli organizasyonlar düzenlenirse okul başarısı da bu durumdan olumlu yönde etkilenecektir.

KAYNAKÇA

- Atıcı, M. (2001). Öğretmen yetkinliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 26, 195-209.
- Bakioğlu, A. (2016). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Baloğlu, N. ve Karadağ, E. (2008). Öğretmen yetkinliğinin tarihsel gelişimi ve Ohio öğretmen yetkinlik ölçeği: Türk kültürüne uyarlama, dil geçerliği ve faktör yapısının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 56, 571-606.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy*. Harward Mental Healt Letter, 13(9).
- Bayrak, C. (2008) *Eğitim bilimine giriş*. (ed. Gültekin, M.) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Boyacı, A. (2011). *Eğitim sosyolojisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Ceyhan, E. (2011). *Erken çocukluk döneminde gelişim-1*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Çelik, V. (2003). *Eğitimsel liderlik*. Pegam A Yayıncılık.
- Deveci, H. (2008). *Eğitim bilimine giriş*. (ed. Gültekin, M.) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No, s. 1825 Açıköğretim Fakültesi Yayını No.
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algı düzeyine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35.
- Güneş, F. (2011). *Üniversite öğrencilerinin sosyal problem çözme düzeylerinin sosyal yetkinlik ve bazı değişkenler açısından incelenmesi* (yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kalafat, S. (2012). *Ortaöğretim öğretmenlerinin kişilik özelliklerinin öğretmen yeterliliklerine etkisinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Kantek, F. Baykal, Ü. ve Altuntaş, S. (2010). Okul kültürü ölçeğinin geliştirilmesi *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 13(4), 36-43.
- Kıpık, M. (2015). *Kimya programlarının yürütülmesinde öğretmen yeterliliklerinin ve altyapı sorunlarının belirlenmesi*. (doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

MEB, (2008). Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı-PISA. 17. 12. 2022 tarihinde <http://earged.meb.gov.tr/pisa/dil/tr/index.html> adresinden edinilmiştir.

Özkahraman, İ. (2012). *Öğretmen Yetkinlik Ölçeği Türkçe uyarlaması*. (yüksek lisans tezi). Yalova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pajares, F. (1997). Current directions in self efficacy research. In M. Maehr ve P.R. Pintrich (Eds.) *Advances in Motivation and Achievement*. 10.

Sünbül, A. M. (2003). *Bir meslek olarak öğretmenlik, öğretmenlik mesleğine giriş*. (Editörler: Ö. Demirel ve Z. Kaya). (4. Basım) Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Şişman, M. (2007). *Eğitim bilimine giriş*, Ankara: Pegem A.

Şişman, M. (2011). *Öğretim liderliği*. Ankara: Pegem.

Tanrıkulu, S. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin yetkinlik duygusunu etkileyen etkenlerin öğretmen algılarına göre değerlendirilmesi*. (yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Denetimi ve Yönetimi Bilim Dalı, İstanbul.

Taymaz, H. (2003). *İlköğretim ve ortaöğretim okul müdürleri için okul yönetimi*, (Yedinci Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

Terekeci, P. (2010). *İlköğretim birinci kademe sınıf öğretmenlerinin rehberlik uygulamaları ve öğretmen yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (yüksek lisans tezi). Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Uşak.

Yaşar, Ş. (2008). *Eğitim bilimine giriş*. (ed. Gültekin, M.) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını No: 1825
Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 948